

Faludy György

1956, te csillag

A terrible beauty is born.
(Yeats)

Másnap, szerdán reggel: por, ágyúszó és szenvedés; mégis, mikor átvágtam a Hősök terén, mosolyognom kellett, mert nem állt szobor többé a csizmában; –

csütörtök: lázrózsák mindenki arcán. Földváry már kedd este elesett a Rókus előtt. Szemközt, az iskola padlásán felfegyverzett gyerekek; –

péntek: még több vér, tankok a Ligetnél. Az ütegek torkolattüzeit nézem éjjel és borzongok: a szörnyű szépség most nálunk is megszületik; –

hat nap: a kénezzett arcú halottak apró csokorral mellükön, a járdán (Köztársaság tér), röplapok, szorongás, szemem előtt kis, tétova szivárvány; –

ölelkezés az Írószövetségben: csomagolnak és indulnak haza; feltépett sínek, utcák és fölöttünk a szabadság lilium-illata; –

ezerhétszázhárom, nyolcszáznegyvennyolc, és ötvenhat: egyszer minden száz évben talpra állunk kínzóink ellen. Bármilyen következik, boldogság, hogy megértem; –

és újra péntek: a Dunánál állunk, a nap áttör ködön, füstön. Talán sikerül minden s az alkonyat bíbor brokátja Zsuzska lenszőke haján;–

és szombat: hajnalban csupa reménység, de estefelé: nyakunkon a kés.

A keleti szemhatár mögött mocskos felhők, nyugatról álszent rőfögés; –

mentünk a kétszázézerrel: nem bírok újabb börtönt, s ha nem is jött velem: Árpád óta bennem lakik az ország, minden völgyét meg dombját ösmerem; –

a Bach-huszárok tankban tértek vissza: eddig sem ápolt, s ha más föld takar, mit számít az? és mit, hogy fiam majd Dad-nek szólít és nem lesz már magyar?

Mit elvesztek, ötven vagy száz év múltán az ifjúságtól mind visszakapom, és otthon, a sötét előszobákban kabátom még ott lóg a fogason –

ezerkilencszázötvenhat, nem emlék, nem múlt vagy nékem, nem történelem, de húsom-vérem, lényem egy darabja, szívem, gerincem – kijöttél velem

az irgalmatlan mindenségbe, hol a Semmi vize zubog a híd alatt és korlát nincs sehol sem – életemnek te adtál értelmet, vad álmokat

éjjelre és kedvet a szenvedéshez s az örömhöz; te fogtál mindig kézen, ha botladoztam; hányszor ihlettél meg, s nem engedted, hogy kifulladás vénen; –

ezerkilencszázötvenhat, te csillag,
oly könnyű volt a nehéz út veled!
Nagyon soká süttöttél ősz hajamra,
ragyogj, ragyogj, ragyogj sírom felett.

Toronto, 1986